Eva Nyst
e.nyst@medischcontact.nl

'DRIE JAAR GELEDEN HAD IK GEZEGD: DAT GA IK NIET DOEN'

Artsen LangeLand steken nek uit

Artsen van het LangeLand Ziekenhuis kochten de afgelopen week samen met zorgorganisatie Vierstroom hun eigen ziekenhuis. Voorzitter van de medische staf Jos Roelofsen: 'Als het niet goed gaat, ben je je inleg kwijt'.

DE BEELDREDAKTIE | PHIL NIJHUIS

'Als je mij drie of vier jaar geleden gevraagd had om te investeren, had ik gezegd: je bent gek, dat ga ik niet doen', zegt gynaecoloog, voorzitter medische staf en co-bestuurder Jos Roelofsen, en vertelt hoe de reddingsoperatie haar beslag kreeg. De artsen betalen 1,5 miljoen euro en krijgen 20 procent van de aandelen. Vierstroom investeert 6 miljoen euro. Een ander bedrijf dat onder meer schoonmaakt geeft een lening van 3 miljoen euro. Het Groene Hart Ziekenhuis uit Gouda investeert in apparatuur en er wordt intensief samengewerkt tussen de vakgroepen interne geneeskunde, radiologie en geriatrie.

Waarom trekken de artsen hun portemonnee voor het ziekenhuis?
'De financiële problemen van de afgelopen tijd hebben ons dicht bij elkaar gebracht. Niet iedereen van de negentig stafleden zal meedoen, maar het belangrijkste is dát een grote meerderheid investeert. Daardoor zie je andere oplossingen ook dichterbij komen. Wat in onderhandelingen veel gebeurt, is dat belangen afgeschermd worden, en men niet wil bewegen. Je ontwikkelt een kracht door je nek uit te steken. We lopen daarin risico: als het niet goed gaat, ben je je inleg kwijt. Maar we schatten in dat het niet zo zal lopen.'

Een financiële injectie in ruil voor zeggenschap?
'We krijgen meer zeggenschap. We voeren de specialist als directeur medische zaken weer in. Iemand van de staf vervult die bestuursfunctie halftime en blijft ook gewoon als specialist werken. Als stafvoorzitter heb ik die bestuursfunctie de afgelopen twee jaar ingevuld, alleen zonder lijnverantwoordelijkheid en dat gaat veranderen. We krijgen dus een positie in het driekoppige bestuur maar ook in het ziekenhuis zelf. We zetten de medische leiders in de lead, direct onder de raad van bestuur, op de plaats van de managers nu. In zo'n resultaatverantwoordelijke eenheid, zoals we die willen gaan maken, is de dokter verantwoordelijk voor zowel de

medisch-inhoudelijke kant van de zaak, maar ook voor de financiën, de facilitaire voorzieningen, alles. Zo krijg je als organisatie en staf een medisch-inhoudelijke en financiële gelijkgerichtheid.'

Kan het LangeLand Ziekenhuis weer gezond worden?
'Absoluut. In Zoetermeer met 123.000 inwoners, ruim 20.000 spoedeisende hulpvragen en 1300 bevallingen per jaar heeft een ziekenhuis van deze omvang bestaansrecht. Het is geen hightech wat hier gebeurt, maar er moet wel een basiszorg voor deze regio zijn. Vierstroom en wij willen niet alleen het financiële probleem van het LangeLand Ziekenhuis oplossen, maar ook verder kijken. De kosten in de zorg exploderen. We zoeken het in het verticaliseren van de zorg. We willen zorg dichter bij de patiënt brengen, meer op de preventie zitten, samen met de eerste lijn.'

Wat is het probleem bij het LangeLand Ziekenhuis?
'Bij de oprichting van het ziekenhuis was Zoetermeer een groeigemeente. Het ziekenhuis liep steeds een beetje achter de feiten aan, qua grootte en personeel bijvoorbeeld. Er is nooit een financiële buffer opgebouwd. Dat was een weeffout in het begin. In het recentere verleden zijn keuzes gemaakt die verkeerd uitpakten. Nieuwbouw is met kort geld gefinancierd in de hoop dat alles kon worden betaald met de extra inkomsten die dit zou genereren. Als dat geen extra geld oplevert, heb je meteen een groot probleem. De bevoorschotting van de ziektekostenverzekeraars was in stenen gaan zitten en kon niet worden teruggebetaald. Qua exploitatie draaien we nu positief. Alleen als je vraagt: kun je 2 tot 3 miljoen euro per jaar schuld aflossen, dan zeg ik nee. We moeten de schuldenpositie omzetten in langlopende leningen. Dat is ingebouwd in de nieuwe businesscase en geeft banken het benodigde comfort. Dat geldt niet alleen voor de banken, maar ook voor de Bank Nederlandse Gemeenten en voor de stad Zoetermeer die garanties wil terugbrengen. Met de investeringen die er nu liggen moet dat kunnen.'

> 'We zijn blij dat het voortbestaan verzekerd is'

Hoe gaan de artsen zelf financieren?
'Dat is aan ieder persoonlijk. Je kunt als stafvoorzitter niemand dwingen, maar er is een breed draagvlak om bij te dragen. Dan is het belangrijk dat ieder dat naar eer en geweten doet. Dat hoeft niet per se voor iedereen op dezelfde manier. Mensen die zich net hebben ingekocht, of die in bepaalde privéomstandigheden verkeren, zitten financieel soms moeilijker. We hebben wel gekozen voor een aandelenpakket boven een lening. Een lening lijkt misschien aantrekkelijk, maar geeft een rentelast die elk jaar op de begroting drukt. Als de mededingingsautoriteit, medezeggenschapsorganen en banken akkoord gaan, zijn we per 1 september voor 20 procent aandeelhouder van de bv LangeLand. Het ziekenhuis krijgt een andere naam en wordt een bv binnen de Holding Vierstroom. De aandelen komen op naam, in een beheersstichting. De stichting beheert die gelden, brengt het totaal in als aandelenkapitaal en zorgt voor vertegenwoordiging in vergadering. Bij uittreden word je uitgekocht. Het aandelenkapitaal blijft binnen de staf. We willen de regie over onze eigen aandelen houden.'

Wat is het grootste risico voor het ziekenhuis?
'Er zijn bedreigingen aan alle kanten, maar ze zijn beheersbaar. Je ziet dat verzekeraars selectief gaan inkopen. We hebben een businesscase gebaseerd op een aantal veronderstellingen. Maar zodra een verzekeraar niet meer inkoopt, dan hebben we een probleem. Dat is voor ons niet anders dan voor een ander ziekenhuis, maar we zijn wel kwetsbaar. Een ander punt is dat we als klein ziekenhuis samenwerkingsverbanden nodig hebben voor de ic-zorg en hoogcomplexe zorg. Maar dat is ook de toekomst, we krijgen netwerken waarbinnen ieder doet waar hij goed in is.'

Hoe is de stemming in het ziekenhuis?
'Het is een ontzettend onzekere, spannende tijd geweest. Iedereen is erg opgelucht. We zijn blij dat het voortbestaan verzekerd is en dat er duidelijkheid komt in de richting van het ziekenhuis. En dat nog net voor de vakantie. Het is voor ons ook belangrijk dat zowel de Orde van Medisch Specialisten als de Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen positief gereageerd heeft. Als ze zwaar negatief zouden zijn geweest, hadden we een probleem gehad, ook naar onze partners toe. Dit geeft een extra boost om ervoor te gaan.' ■

HET ZAT ZO

Het LangeLand Ziekenhuis in Zoetermeer kampt sinds de oprichting in 1988 met weeffouten in de financiering. Door investeringen in 2010 in onder meer een nieuwe polikliniek kwam het ziekenhuis in financiële nood. Investeerders wilden leningen afgelost zien. Overnamebesprekingen met Haagse ziekenhuizen en later investeerder Loek Winter strandden. In 2010 en 2011 werden miljoenenverliezen geleden. In december vorig jaar dreigde het personeel slechts de helft van het salaris te krijgen. De cijfers over 2012 worden dit najaar verwacht.

video

Gynaecoloog Jos Roelofsen vertelt in een video op de website over de investering door de medische staf.

web
Lees meer in het dossier LangeLand Ziekenhuis via medischcontact.nl/dossiers